

Nr 180.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för anställande inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av en automobilinspektör; given Stockholms slott den 27 februari 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att för anställande inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av en automobilinspektör under riksstatens sjätte huvudtitel anvisa
dels å tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 1,950 kronor,
dels ock å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 7,800 kronor.

GUSTAF.

F. Holmquist.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27
februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN.
THORSSON.
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Holmquist anförde:
Kungl. Maj:t har denna dag på min föredragning beslutat inhämta riksdagens yttrande över upprättat förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik.

*Automobil-
inspektörens
ställning och
åligganden.*

I berörda förslag, § 2 mom. 2, förekommer stadgande därom, att inseende över samtliga besiktningsmännen i riket utövas av en av Konungen tillsatt inspektör, vilken har att fullgöra de åligganden, som närmare bestämmas i en för honom av Konungen utfärdad instruktion. Länsstyrelse har enligt förslaget att, innan förordnande för automobilbesiktningsman meddelas, inhämta yttrande i ärendet av inspektören samt, då besiktningsman förordnats eller entledigats, därom lämna inspektören underrättelse.

I mitt anförande till statsrådsprotokollet vid framläggande av nämnda förslag har jag redogjort för de skäl, som ligga till grund för tanken på inrättande av ifrågakommande inspektörsbefattning, och tillåter jag mig att hänvisa till mitt berörda anförande.

I avseende å de uppgifter, som böra ankomma på inspektören, vill jag erinra, att de sakkunniga, vilkas betänkande ligger till grund för det ifrågakommande författningsförslaget, i huvudsaklig anslutning till ett av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgjort utkast, utarbetat förslag till instruktion för inspektören. Detta förslag innehåller i huvudsak följande:

De sakkunniga.

Inspektören lyder under väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Det åligger honom att biträda styrelsen vid handläggning av ärenden rörande automobilväsendet; att med uppmärksamhet följa utvecklingen av automobiltrafiken och därmed sammanhängande förhållanden, med särskild hänsyn till den allmänna trafiksäkerhetens betryggande;

att tillse, att de i § 2 mom. 1 i automobilförordningen omförmälda besiktningsmännen noggrannt iakttaga för dem gällande instruktion, samt att verka för enhetlighet vid instruktionens tillämpning, för vilket ändamål han har att genom tid efter annan återkommande inspektioner utöva kontroll över deras verksamhet;

att, då han finner någon besiktningsman hava eftersatt sina åligganden och till följd därav icke böra vid befattningen bibehållas, härom till vederbörande länsstyrelse göra anmälan;

att med råd och upplysningar tillhandagå sådana anstalter och lärare, som yrkesmässigt meddela undervisning för utbildning av automobilförare, samt, då han efter anmälan av besiktningsman eller eljest finner, att dylik verksamhet icke bedrivs på ett tillfredsställande sätt, genom skriftligt meddelande eller vid besök å stället lämna de anvisningar, som till ernående av en betryggande utbildning kunna erfordras;

samt att på anmodan av vederbörande länsstyrelse avgiva yttrande såväl beträffande till- och avsättning av besiktningsmän som även i andra ärenden rörande automobilväsendet.

Inspektören antages av Kungl. Maj:t, på förslag av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, medelst förordnande på viss tid.

Styrelsen äger att meddela inspektören tjänstledighet under högst tre månader varje år samt förordna lämplig person att under tiden uppehålla hans befattning. Ifrågakommer längre tjänstledighet för inspektören, bör ansökan därom hos Kungl. Maj:t anmälas.

Inspektören må ej utöva verksamhet, som rör tillverkning eller försäljning av automobiler.

Det är förbjudet för den, som innehar eller innehaft inspektörsbefattning, att röja yrkeshemlighet, varom han under sin tjänstutövning erhållit kännedom.

Vidare meddelas föreskrifter om skyldighet för inspektören att årligen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen avgiva berättelse om sin verksamhet under nästföregående år och att föra register över besiktningsmän m. m.

Departementschefen.

Till de särskilda bestämmelserna i instruktionsförslaget har jag icke ännu haft tillfälle att fatta definitiv ståndpunkt. Emellertid synas mig förslagets stadganden om de arbetsuppgifter, som böra ankomma på inspektören, och dennes ställning i övrigt vara i huvudsak lämpliga.

Avlöning.

De sakkunniga.

Beträffande avlöningen till inspektören hava de sakkunniga tänkt sig, att denna lämpligast bör utgå i form av ett årligt arvode, som icke torde böra understiga 15,000 kronor, dyrtidstillägg däruti ej inberäknat. Inspektören bör därjämte enligt de sakkunnigas mening för de av tjänsten föranledda resor åtnjuta traktaments- och reseersättning enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i avseende å inspektörens avlöningsförmåner funnit det lämpligt, att han jämställs med statens inspektörer för exempelvis järnvägars rullande materiel.

Departementschefen.

Vid bedömande av frågan om den föreslagne automobilinspektörens avlöningsförmåner lärer böra beaktas, att då inspektören är avsedd att bli en centralorgan för hela landets automobilväsen, befattningen ifråga kommer att bli krävande icke blott i fråga om innehavarens personliga egenskaper utan även beträffande hans utbildning. Endast den bör sålunda kunna ifrågakomma till befattningen, som äger personliga kvalifikationer och en god teoretisk och praktisk utbildning samt erfarenhet å det ifrågavarande området.

Trots de stora fordringar, som sålunda böra ställas å inspektören, anser jag mig icke kunna tillstyrka en så högt tilltagen avlöning som av de sakkunniga föreslagits. En avlöning till förslaget belopp skulle stå mindre väl tillsammans med de avlöningsförmåner, som enligt gällande stat tillkomma övriga befattningshavare i det verk, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, däri inspektören är avsedd att inordnas, och i detta fall torde de tekniska kvalifikationerna icke vara av den art, att en sådan undantagsställning vad avlöningen beträffar, som ett bifall till de sakkunnigas förslag skulle bereda inspektören, kan anses vara motiverad.

Närmast synes mig automobilinspektören böra i lönehänseende vara att jämställa med den nu hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anställda maskininspektören. Denne, vilken utövar tillsynen över enskilda järnvägars rullande materiel, äger uppbära ett arvode, som av 1917 års riksdag bestämdes till 6,500 kronor. Härtill kommer emellertid ersättning enligt taxa, som tidigare beräknades uppgå till omkring 3,000 kro-

nor om året (jfr 1918 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln sid. 52). Då automobilinspektören ej lär kunna påräkna dylik ersättning enligt taxa, synes för honom ett arvode å 7,800 kronor, motsvarande vad en extra byråchef äger åtnjuta, vara en lämpligt avvägd avlöning. Härtill komma givetvis tillfällig löneförbättring enligt därom gällande bestämmelser samt dyrtidstillägg, så länge sådant utgår. För tjänstereisor bör inspektören erhålla traktaments- och reseersättning enligt tredje klassen i resereglementet.

Det här föreslagna arvodet torde böra utgå på extra stat för år 1921 såsom ett särskilt extra anslag. Sedermera lär anslaget i fråga böra sammanföras med det nuvarande extra anslaget till förstärkning av arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Bland övergångsbestämmelserna till förslaget till förordning om ändring i automobilförordningen har upptagits föreskrift om, att stadgandet om automobilinspektören skall lända till efterrättelse redan från och med den 1 oktober 1920, under det att författningsändringarna i övrigt skola träda i kraft den 1 januari 1921. Beträffande anledningen till nämnda undantag i fråga om inspektören får jag hänvisa till mitt anförande i statsrådet vid anmälan av författningsförslaget i fråga. Den sålunda föreslagna anordningen föranleder uppenbarligen, att även under sista kvartalet av år 1920 medel böra finnas disponibla till befattningshavarens avlöning. För sådant ändamål synes anslag böra begäras på tilläggsstat för år 1920.

Medel för ifrågavarande befattningshavares avlöning hava ej beräknats i statsverkspropositionen, men lär, enligt vad chefen för finansdepartement meddelat, tillgång härtill kunna beredas å budgeten.

På grund av vad jag sålunda anført hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för anställande inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av en automobilinspektör under riksstatsens sjätte huvudtitel anvisa

dels å tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 1,950 kronor,

dels ock å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 7,800 kronor.

Kungl. Maj:ts Proposition Nr 180.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall, och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

C. Ullman.